

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH
z dnia *H. Kmieć* 2022 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Słopiec

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 t. j. i poz. 1718 oraz Dz. U. z 2022 r. poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1. W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Słopiec (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2017 r. poz. 2863) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2. otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Celem ochrony rezerwatu jest zabezpieczenie naturalnych procesów przyrodniczych we fragmencie bagienno-lasowego olszowego stanowiącego etap sukcesji w naturalnej historii torfowiska.”;

2) § 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 3.1. Dla rezerwatu określa się rodzaj: Leśny (L).”

§ 2. Pozostałe postanowienia zarządzenia pozostają bez zmian.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Kielcach

Aldona Sobolak
mgr inż. Aldona Sobolak

Uzasadnienie

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody Słopiec

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.) uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Rezerwat przyrody Słopiec utworzony został Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 czerwca 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 33 poz. 406). Za cel ochrony uznano zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikalnego torfowiska, cennych zbiorowisk roślinnych oraz wielu rzadkich roślin chronionych. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym w sprawie przedmiotowego rezerwatu przyrody jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Słopiec (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2017 r. poz. 2863).

Zmiana przedmiotowego zarządzenia wynika z opracowanej na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach dokumentacji na potrzeby sporządzenia planu ochrony dla tego rezerwatu przyrody. Wyniki przeprowadzonych prac, w tym inwentaryzacja zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej pozwoliły na następujące wnioski. Na obszarze rezerwatu przyrody Słopiec od momentu udokumentowania wysokich walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu (lata 80-te XX wieku), do chwili obecnej zaszły znaczące zmiany w środowisku przyrodniczym, których prawdopodobną przyczyną była zmiana warunków hydrologicznych i zasięgu wysokich stanów rzeki jak również postępująca eutrofizacja spowodowana czynnikami zewnętrznymi oraz sąsiedztwo wsi i ruchliwej drogi. Obecnie trudno ocenić, w którym momencie na przedmiotowym obszarze zaczęły być widoczne wyraźne symptomy negatywnych zmian środowiska przyrodniczego. Biorąc pod uwagę obecny stan zachowania walorów rezerwatu przyrody, jak również przeprowadzone analizy przypuszczać można, iż już w chwili ustanawiania rezerwatu przyrody w roku 1995 zachodziły na tym terenie negatywne zmiany, prawdopodobnie w dużej mierze spowodowane zaburzeniem dotychczasowych warunków hydrologicznych.

W rezerwacie potwierdzono istnienie złóż torfowych jednak zmiana stosunków wodnych (obniżenie poziomu wód) spowodowała zahamowanie procesów torfotwórczych. Zaobserwowane zmiany w warunkach edaficznych wykluczają możliwość podjęcia działań, które mogłyby odwrócić negatywne trendy. W rezultacie zmian, zwłaszcza w zakresie warunków gruntowo-wodnych, na obszarze rezerwatu przyrody następowała sukcesja, w wyniku której obecnie brak jest na przedmiotowym obszarze dawnych zbiorowisk torfowiskowych, które zostały zastąpione przez zbiorowiska leśne (olsowe). Teren rezerwatu utracił nie tylko walory siedliskowe, ale także w znacznym stopniu walory florystyczne; ze względu na brak odpowiednich siedlisk zanikły stanowiska wielu cennych gatunków roślin charakterystycznych dla torfowiska. Natomiast udokumentowana historia przemian, które

zaszły na analizowanym terenie stanowi argument dla kontynuowania ochrony obszaru poprzez objęcie terenu ochroną ścisłą celem zabezpieczenia naturalnych procesów przyrodniczych. Obszar rezerwatu, od lat stanowił część wojewódzkiego systemu form ochrony przyrody. W świadomości lokalnej społeczności, ten fragment terenu był i jest szczególnie, choćby poprzez samą rangę ochrony rezerwatowej. Stanowi on dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe województwa świętokrzyskiego. Ponadto zarówno w skali regionalnej jak i krajowej istnieje duży deficyt miejsc, gdzie priorytetem nie jest człowiek i jego działalność, ale natura. Nawet na terenach objętych formami ochrony przyrody trudno jest o wyznaczenie obszarów objętych ochroną ścisłą, gdzie priorytetem byłyby naturalne procesy przyrodnicze. W związku z powyższym wskazany jest, wykorzystanie możliwości jakie stwarza przedmiotowy teren i kontynuowanie ochrony rezerwatowej na tym obszarze. Zaproponowane w dokumencie i przyjęte przez organ podejście pozwoli na zabezpieczenie naturalnie zachodzących przemian w środowisku przyrodniczym. Zmiany jakie zaszły w rezerwacie przyrody Słopiec miały charakter niezwykle dynamiczny. Obecnie na terenie rezerwatu brak jest zupełnie zbiorowisk torfowiskowych, które stanowiły największą wartość tego obiektu. Roślinność rezerwatu ma charakter leśny a w jego fragmencie powstał bagienny las olszowy stanowiący etap sukcesji w naturalnej historii torfowiska. Możliwość obserwacji dalszych etapów przemian posiada wysoki walor naukowy. W związku z powyższym zasadna jest zmiana celu ochrony rezerwatu przyrody Słopiec, a co za tym idzie jego rodzaj z torfowiskowego na leśny.

W trakcie prac nad dokumentacją na potrzeby sporządzenia planu ochrony przeanalizowano celowość utworzenia otuliny dla przedmiotowego rezerwatu przyrody. Artykuł 5 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody definiuje pojęcie otuliny jako strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczaną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Na podstawie art. 13 ust. 2 przywołanej ustawy na obszarach graniczących z rezerwatem przyrody może być wyznaczona otulina. Dla rezerwatu przyrody Słopiec dotychczas nie była utworzona otulina. Biorąc pod uwagę zaproponowaną strategię ochrony nie ma uzasadnienia dla wyznaczenia otuliny.

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje skutków dla budżetu Państwa oraz nie wpłynie na rynek pracy. Akt ten nie wpłynie również na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rozwój regionalny.

Projekt niniejszego zarządzenia w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U z 2022 r. poz. 135 t. j.) został uzgodniony z Wojewodą Świętokrzyskim – pismo znak: PNK.II.0521.22.2022 z dnia 15.03.2022 r.

Na podstawie art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Słopiec został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Kielcach – Uchwała nr 2/2022 Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Kielcach z dnia 28 lutego 2022 r.

Z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach
p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
– Regionalnego Konserwatora Przyrody w Kielcach

mgr inż. Małgorzata Olesińska

